No. 2000 Zaterdag 13 Mei 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Bri nplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Openingsrede

VAN ZIJNE EXCELLENTIE

Mr. N. J. L. BRANTJES

GOUVERNEUR VAN CURAÇAO.

Mijne Heeren,

Nu ik het voorrecht heb voor de eerste maal in Uw midden te verschijnen om ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement Uwe vergadering voor het nieuwe zittingjaar te openen, gevoel ik mij op de allereerste plaats gedrongen een woord van hulde te brengen aan de nagedachtenis van den heer J. C. B. Forbes, die in het afgeloopen jaar door den dood aan Uwen Raad ontviel.

Ofschoon het mij niet gegeven was hem te kennen, is het mij toch niet onbekend gebleven, dat hij jaren zijne beste krachten aan het welzijn der kolonie gegeven heeft.

Voorts constateer ik met leedwezen de afwezigheid van iemand, die ik bij mijne intrede in Uwen Raad hier nog aanwezig mocht zien, den heer F. W. P. Winkel.

Aan de woorden door Uwen Ondervoorzitter aan hem gewijd toen in Uwen Raad voorlezing was gedaan van het bericht, dat hij ophield deel van Uw College uit te maken, heb ik niets toe te voegen. Zij vertolken ook mijne gevoelens.

[illegible] het afgeloopen jaar in enkele opzichten verre van voordeelig was en de algemeene wereld-depressie zich ook in de kolonie gevoelen deed, gaf dat jaar toch ook aan den anderen kant weer vele redenen tot dankbaarheid.

Orde en rust werden in de kolonie niet verstoord.

De gezondheidstoestand der bevolking was over het algemeen niet ongunstig.

De verhoudtng tusschen onze kolonie en de naburige republieken was steeds vriendschappelijk.

Speciaal was dit het geval met de Republiek Venezuela.

Op 23 Februari 1921 zijn de akten van bekrachtiging van het verdrag tot herstel der diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela uitgewisseld.

Niet alleen mocht ik bij mijn niet-officieel bezoek aan Venezuela op mijn reis naar de Bovenwindsche eilanden, reeds de ondubbelzinnige blijken ontvangen van de oprechtheid der jonge vriendschap, ook de uitkeering van de schadevergoeding voor de destijds opgebrachte barkjes, bewijst, dat de gevoelens van vriendschap, die de naburige groote Republiek ten onzen opzichte koestert, oprecht zijn en zich niet beperken tot woorden alleen.

Naar verbetering van het onderwijs, zoowel het openbare als het bijzondere werd voortdurend gestreefd.

De opening der openbare leeszaal kan binnen zeer kort worden verwacht.

Wat handel en scheepvaart betrert, vertoont het afgeloopen jaar niet slechts schaduwzijden.

De waarde van den invoer over het afgeloopen jaar bedroeg ± 19 millioen gulden of bijna 1 millioen meer dan in 1920, hetgeen voornamelijk te danken is aan den meerderen invoer van ruwe olie. Immers, de invoer van ruwe olie bedroeg f 7.344.000 of ruim 3 millioen gulden meer dan in 1920.

De invoer uit Nederland bleef vrij constant. Bij de uitvoercijfers doet zich eveneens de invloed van de olie gevoelen.

Bedroeg de geheele uitvoer in 1920 bijna 11 millioen gulden, in 1921 bedroeg ze f 13.296.000 of ongeveer 3 millioen gulden meer.

De uitvoer van ruwe olie en olieproducten bedroeg in 1921 bijna 5 millioen meer. De waarde van den uitvoer van alle artikelen, met uitzondering van olie, is dus evenals de waarde van den invoer achteruitgegaan, hetgeen te wijten is aan de lage marktprijzen.

De uitvoer van stroohoeden verminderde sterk. Bedroeg deze in 1920 166.000 dozijn, in 1921 bedroeg ze 123.000 dozijn.

De doorvoer bedroeg eveneens 6770 ton minder dan in 1920.

De algemeene wereldmalaise was hiervan de oorzaak.

De havenbeweging nam echter gestadig toe, voornamelijk ook in verband met de ontwikkeling van Willemstad als petroleumhaven.

De Curaçaosche Petroleum Maatschappij breidde voortdurend haar werkzaamheden uit. De olie werd aangebracht met 8 tankschepen en 2 sleepbooten met lichters. Bedroeg de aanvoer van ruwe olie in het jaar 1918 21.000 ton, 1919 14.000 ton en in 1920 145.000 ton, in 1921 bedroeg ze 173.000 ton.

Voor het bunkeren van stoomschepen werd dit jaar 43.000 ton stookolie geleverd, terwijl het surplus ad 120.000 ton naar Europa en Centraal Amerika werd uitgevoerd.

De West-India Oil co. voerde 9000 ton olie voor het bedrijf in.

Het aantal ingekomen stoomschepen bedroeg over 1921 890 met een netto-inhoud van 2.352.396 M3 tegen 580 in 1920 met een netto-inhoud van 2.195.298 M3.

De Horn stoomvaart lijn nam Curaçao in haar vasten dienst op en de eersfe Duitsche boot met lading uit Hamburg arriveerde 20 December jl. Ook de Hamburg-Amerika lijn trof maatregelen om Curaçao voortaan geregeld aan te doen. Op 1 Januari 1922 liep eindelijk een boot van die Maatschappij de St. Annabaai binnen. Sedert mochten wij ons verheugen in het feit dat de Cie. Générale Transatlantique een vasten dienst op Willemstad opende.

Een nieuwe Venezolaansche en Amerikaansche lijn staan op het punt onze haven geregeld aan te doen.

Wat de zeilvaart betreft, de malaise het vorige jaar ontstaan, is niet verminderd. De schoeners hadden weinig vracht en veel te lijden van de concurrentie der stoomschepen, speciaal bij de vaart op Maracaibo.

De vuurtoren op de Noordwestpunt van Aruba werd in dit jaar in gebruik gesteld.

Het station voor Draadlooze telegrafie te St. Martin hief het isolement van de Bovenwindsche eilanden op.

Ook de Phosphaat Maatschappij „Santa Barbara" bleef voortdurend werkzaam. Haar uitvoer bedroeg in 1921 60.878.720 KG. tegen 61.440.000 KG. in 1920. De Maatschappij had te kampen met afzetgebied voor haar product, waar deze voornamelijk in Midden- en Noord-Europa te vinden is.

De toestand van den winkelhandel te Curaçao was in vele opzichten slecht. Immers deze bestaat voornamelijk in verkoop aan vreemdelingen, en deze konden door de crisis in de Zuid-Amerikaansche Staten, ondanks de hooge invoerrechten aldaar goedkooper koopen dan in Curaçao, waar deze barière niet bestaat.

De in 1921 naar Cuba geëmigreerde arbeiders werden door de suikercrisis aldaar broodeloos, zoodat vanwege het Gouvernement ingegrepen moest worden. De meeste kwamen hier in zeer slechten toestand aan. Zij hadden niets en kwamen vaak ziek aan.

Gelukkig, dat een deel van hen werk kon vinden, hetzij bij de verschillende scheepvaartmaatschappijen, hetzij bij de Phosphaat Maatschappij, hetzij bij de Curaçaosche Petroleum Maatschappij.

De aanhoudende droogte van 1920 op de Benedenwindsche eilanden zette zich voort tot October 1921, zoodat de plannen van het Bestuur tot opheffing van veeteelt niet ten uitvoer konden worden gebracht. De voortdurende regens sedert October 1921 brachten gelukkig verbetering, zoodat de arbeid besteed aan de bebouwing der velden met mais, bekroond werd met een goeden oogst.

De aloecultuur van Aruba had evenzeer als de katoenteelt op de Bovenwindsche eilanden sterk te lijden van de wereldcrisis. De verkoopprijzen van beide producten waren vaak van dien aard, dat de teelt niet rendeerde. Daarby had de katoenteelt te lijden van de pinkbollworm.

Verwacht mag worden dat de bestrijding daarvan, waarbij een gesloten seizoen wordt vastgesteld, succes zal hebben.

Een in de kolonie gevonden nieuw procédé van aloïne-bereiding opent uitzicht op een betere toekomst van de aloëcultuur.

De Eerste Sisal Cultuur Maatschappij kon in 1921 haar werkzaamheden door gebrek aan werkkapitaal niet hervatten, terwijl er niets geoogst is.

Ook de Cultuur Maatschappij Nederlandsche Antillen te St. Eustatius was door geldgebrek genoodzaakt haar werkzaamheden geheel stop te zetten.

De afzet van zout liet nog te wenschen over. In 1921 werd te St. Martin ruim 7.000 ton uitgevoerd, terwijl de uitvoer van zout in de kolonie 10.000 ton bedroeg.

Met het onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van eene drinkwaterleiding te voorzien, werd in 1921 een aanvang gemaakt.

Ik eindig, Mijn Heeren, met den wensch, dat onder Gods onmisbaren zegen het nieuwe zittingjaar vruchtbaar moge zijn voor het welzijn der kolonie.

Ik verklaar de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1922-1923 geopend.

ONZE BEGROOTING

IN DEN

Kolonialen Raad

Er was Zaterdagavond minder Publiek dan gewoonlijk.

Na opening der Vergadering en goedkeuring der Notulen deed de Voorzitter mededeeling van de ingekomen stukken.

Allereerst was er een Machtiging van den Gouverneur, dat de Heeren Procureur Generaal, Administrateur van Financiën, Inspecteur v.h. Onderwijs, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en den Directeur van Openbare Werken waren afgevaardigd om namens het Bestuur den Kol. Raad alle verlangde inlichtingen te verstrekken en een raadgevenden stem uit te brengen.

De Voorzitter heette den Heeren welkom.

Daarna las Z.E.G. een Missive voor van den Gouverneur, dat Z. Exc. zich niet vereenigen kon met de verwerping der Gelijkstelling en dus de Verordening regelende het Onderwijs in onze Kolonie ook niet zou vaststellen.

Ten slotte kwam nog een Request van de Openbare Onderwijzers in verband met de Salarisregeling. Dit Request werd in handen gesteld der Commissie van Verzoekschriften.

Alsnu kwam in behandeling de Koloniale Begrooting voor het dienstjaar 1923.

De Algemeen Beraadslagingen werden geopend, maar geen der Raadsleden verzocht het woord.

Toen vroeg de Voorzitter den Heeren Gemachtigden, of zij soms het woord wilden hebben alvorens tot de artikelsgewijze behandeling der Begrooting werd overgegaan.

De Edelgrootachtbare Heer PROCUREUR GENERAAL wenschte gevolg te geven aan het verzoek van den Kol. Raad, in het Eindverslag geuit, en alsnog eenige mededeelingen te doen omtrent de benoeming van den Heer Elhorst tot Inspecteur der Politie.

ZEGA. zette voorop, dat er geen verband bestond tusschen diens ontslag om gezondheidsredenen als Inspecteur der Politie te Amsterdam en zijn benoeming tot Inspecteur op Curaçao. Deze benoeming is geschied anderhalfjaar na zijn ontslag te Amsterdam en nadat hij door de Keuringscommissie te Den Haag, na een streng onderzoek, ten volle was goedgekeurd voor den dienst in de Tropen.

Wat de opleiding der manschappen betreft, deze werd door den Heer Elhorst in de Hoofdwacht gegeven gedurende 1 à 2 uur per dag en omvatte de algemeene scholing tot plichtsbetrachting, nauwgezetheid en verantwoordelijkheidsgevoel alsmede werd hun in het bizonder de verklaring gegeven der meest voorkomende verplichtingen van de Politie in verschillende gevallen als voorzien in de Politiekeur en het Wetboek van Strafrecht.

Omdat het tweeploegenstelsel echter nog niet was ingevoerd, hadden de manschappen te weinig tijd om deze lessen te volgen en werd deze opleiding tijdelijk geschorst tot er na invoering van het tweeploegenstelsel meer tijd beschikbaar zou komen.

De Hoogedelgestrenge Heer ADMINISTRATEUR VAN FINANCIEN wenschte er op te wijzen, dat wel degelijk bij de opmaking dezer Begrooting de zuinigheid was betracht. Ook in de vorige Begrooting werden geen groote nieuwe werken aangekondigd, daarin staat die Begrooting gelijk met de in behandeling zijnde; maar toch werd op deze nieuwe Begrooting f 94.000 bezuinigd, verder werden verschillende groote werken, zuinigheidshalve, tot later uitgesteld, zooals het bouwen van een nieuw postkantoor, tolhuis, paviljoen 1e klas bij 't Krankzinnigengesticht, de subsidie voor den bouw van drie bizondere scholen.

Uit dit alles kunnen de Heeren zich overtuigen, dat het Bestuur wel degelijk op bezuiniging bedacht is geweest.

De Afdeelingen zijn gevallen over de verklaring van den Gouverneur, dat het ontslag van den Heer VAN DER BREGGEN gegeven werd *zonder dat er intusschen iets bizonders was voorgevallen*, terwijl de Gouverneur terzelfder tijd een grooten brief aan den Raad richt vol mededeelingen van bizonderheden, die er zijn voorgevallen bij dit ontslag. Toch is de tegenspraak slechts schijnbaar.

In het M. v. A. staat, dat de Heer v. d. Breggen dato 29 Dec. bij Request aan den Gouverneur ontslag vroeg met ingang van 1 Juni 1922, en dat genoemde Heer den volgenden dag reeds, 30 Dec. dus, ontslag vroeg met ingang van 1 Januari 1922. Nu was er tusschen 29 en 30 Dec. niets bizonders voorgevallen, dat dergelijk optreden van den Heer van der Breggen rechtvaardigde en daarom werd het ontslag ook niet geweigerd.

De Hoogedelgestrenge Heer DIRECTEUR VAN OPENBARE WERKEN meende den Raad te mogen uitleggen, dat er werkelijk een academisch gevormd persoon noodig was voor de vacature van Directeur van O. W.

Een slechts praktisch ontwikkeld persoon, zij het dan ook met eenige technische kennis, is niet in staat verschillende ontwerpen te maken voor eenzelfde gebouw, die met elkander te vergelijken en het meest doelmatige en minst kostbare te kiezen. Een practicus zit vast aan zijn eenmaal opgevat plan, heeft geen breederen blik, staat niet boven zijn ontwerp.

Daardoor zal hij ook lang niet altijd goedkooper werken dan een technisch geschoold ingenieur.

Ook kan het uitzenden van een ingenieur niet wachten tot het water voor de waterleiding in voldoende hoeveelheid en qualiteit gevonden is, want juist om dit uit te maken gedurende het zoeken daarnaar moet hij over voldoende kennis beschikken en voortdurend in contact treden met den bacterioloog en den Directeur van den Geneeskundigen Dienst. Alleen een academisch opgeleide kan over dergelijke dingen zakenkundig oordeelen.

Inkrimping van het aantal opzichters, zooals door den Raad gewenscht uit zuinigheid, zal het tegenovergestelde ten gevolge hebben, dus duurder werk en minder vlug.

Algemeen bekend is het, dat de arbeider onder toezicht harder en beter werkt, dan wanneer hij aan zich zelf is overgelaten. De opzichters moeten op verschillende punten van Curaçao, ja, op verschillende eilanden der Kolonie, het werk eerst opnemen, later controleeren. Dat kan één man onmogelijk alleen af, daar zijn dus wel degelijk meerdere opzichters noodig, juist in het belang der zuinigheid.

Het verplaatsen der smidse naar het stukje Gouvernementsterrein beoosten de Brandhofbrug is ook geboden uit

zuinigheid.

De tegenwoordige smederij is gelegen aan den publieken weg, waar veel aanloop en gepraat moeilijk te voorkomen is, en alle contrôle zoo goed als onmogelijk.

Een nieuwe smidse op afgesloten terrein zal het werk ten goede komen. ook moet de inrichting noodzakelijk worden uitgebreid, maar daarvoor is op het Rif geen plaats. Daarbij, de sleephelling is niet te gebruiken voor de motorsleepers, omdat er nog geen twee Meter water voor staat en die vaartuigen ook moeilijk onder de brug door kunnen.

De stank uit het Waaigat opstijgend is aan het Bestuur niet ontgaan. De verbetering van dit euvel houdt echter verband met een gedeeltelijke demping van het Waaigat en den aanleg van een nieuwen stadswijk aldaar.

De Heer MOLENGRAAFF verzocht de Heeren zich naar het Brionplein te verplaatsen en dan te kijken naar het Gouvernementshuis. De Heeren konden nu zelf zien, dat het de schoonheid van het nu mooie aspect niet zou verhoogen, als dat fraaie geheel verminkt werd door afsnijding van een vleugel. Evenals het fort dat plein systematisch afsluit ten Z. zoo moet de Batterij het blijven afsluiten ten N.

De reden waarom de Raad slooping vraagt is het drukke verkeer bij de Brug aan den kant van Willemstad. Zeker, dat verkeer kan zelfs gevaarlijk worden. Dat ziet het Bestuur ook heel goed in. Maar als de stationeerende auto's een andere standplaats krijgen, komt er ruimte genoeg. Waar dus de moeilijkheid zoo makkelijk is op te lossen, door de auto's een andere standplaats aan te wijzen, moet men niet overgaan tot het neerhalen van den ouden monumentalen fortmuur met poort en bastion, van historische beteekenis voor Curaçao.

De uitdrukking wandalisme kan hierbij geheel buiten de discussie gehouden worden.

De VOORZITTER stelt voor over het geval VAN DER BREGGEN een afzonderlijke vergadering te houden, daar de Begrooting van avond allen beschikbaar tijd opeischt.

Daartoe werd besloten.

De Algemeene Beschouwingen werden gesloten en overgegaan tot behandeling der artikelen.

Bij art. 1 stelde het Lid C. S. GORSIRA JPEz een amendement voor om in plaats van de bezoldigingen door den Gouverneur vastgesteld volgens zijn NOTA, de salarisregeling te volgen zooals door de Afdeelingen van den Kol. Raad voorgesteld.

De Raad heeft zich zeer veel moeite gegeven om deze salarisregeling te ontwerpen, en toen dat zware werk klaar was en de Rapporteur bezig was met het pers klaar te maken, werd plotseling door den Gouverneur deze regeling aan den Kol. Raad onttrokken en een eigen opgemaakte Nota daarvoor in de plaats gesteld.

De Raad betreurt deze handelwijze ten zeerste. De Salarisregeling is van het grootste belang en te omvangrijk om goed en degelijk te behandelen tijdens de Begrootingdebatten.

De Raad is overtuigd, dat aan zijn salarisregeling fouten kleven, maar die hadden kalm en bedaard gedurende het zittingjaar behandeld en verbeterd kunnen worden. Nu stelt de Gouverneur daarvoor een Nota in de plaats, waarvan Zijne Excellentie zelf gul erkent, dat ze *verre van ideaal* is. Waarom dan niet bij de nieuwe Begrooting de oude bezoldigingen gehandhaafd en in den loop van het Zittingjaar de salarisregeling in overeenstemming met den Kol. Raad behandeld? Ten allen tijde zou de Raad daartoe te vinden zijn geweest. Met vrij algemeene stemmen is daarom door den Raad besloten de nieuwe, door den Gouverneur voorgestelde bezoldigingen niet over te nemen, maar de door den Raad ontworpen regeling daarvoor in de plaats te stellen.

De Heer PRAKKEN, Gemachtigde van den Gouverneur, kon zijn verbazing nauwelijks bedwingen over dergelijk optreden van den Kolonialen Raad. Tien maanden lang had de Raad de salaris regeling in behandeling zonder tot een eindbesluit te zijn gekomen. Zeker, het was jammer van de genomen moeite en den verloren tijd, maar de Gouverneur kon niet langer wachten, de Begrooting diende opgemaakt te worden en de regeling van den Raad kon misschien wel uitgesteld worden *ad Calendas Graecas*.

Daarbij, wat de Raad nu eindelijk ter tafel brengt is absoluut onbruikbaar, onaannemelijk, geheel zonder systeem. Die regeling is veel te minitieus opgemaakt; er worden verschillen van een paar enkele gulden per jaar in aangetroffen. Er zijn liefst 70 verschillende klassen. De afstand tusschen onderscheiden rangen, de overgang naar hoogeren rang in dezelfde lijn werden heelemaal uit 't oog verloren. In zeer veel gevallen is die regeling zelfs onbillijk, onwillekeurig en veel te omslachtig.

Spreker haalde telkens voorbeelden aan tot staving van zijn beweren, en ried ten slotte ten sterkste af het amendement-GORSIRA aan te nemen. Wat zou dat voor een behandeling der Begrooting zijn, als alle bezoldigingen werden gewijzigd?

De Heer GORSIRA repliceerde, dat het nu te laat was om over de Salarisregeling van den Raad in debat te treden. Daarvoor is de tijd nu te kort, dat had in de Stukken moeten gebeuren, of later in den loop van het zittingjaar. Spreker betreurde, dat dit niet was geschied. De Raad zou er voor te vinden zijn geweest. Daarom zal de Heer GORSIRA ook verder niet meer antwoorden, wat de Gemachtigde ook nog te berde moge brengen. De tijd tot onderhandelen over de salarisregeling is voorbij, van avond wordt er gestemd over de Begrooting.

De Heer PRAKKEN protesteert tegen dergelijke wijze van behandeling. In de stukken is er wel degelijk gesproken over de fouten welke de Salarisregeling van den Kol. Raad aankleven. Maar de Raad heeft zich niet uitgesproken over de NOTA van den Gouverneur. Daarover zou de Gemachtigde gaarne de op- en aanmerkingen vernemen.

De Heer GORSIRA. Op den vooravond der sluiting van het zittingjaar is het daartoe te laat. Dat had gevoegelijk kunnen geschieden in den loop van het volgend zittinjaar.

Dat heeft de Gouverneur niet gewild, maar legt de door hem ontworpen bezoldigingen vast in de Begrooting. Daarom stelt de Raad de salarisregelingen door de Afdeelingen ontworpen daar nu tegenover.

Nadat de Voorzitter gevraagd had, of er hoofdelijke stemming noodig was en dit niet verlangd werd, zijn alle posten, waarop bezoldigingen voorkomen, door den Raad gewijzigd, telkens na hopelooze verdediging door den Heer Prakken.

Eindverslag.

Het komt wel een beetje als een hinkend paard achteraan, nadat de begrooting reeds is afgehandeld. Te vergeefs deden we verleden week verschillende pogingen om het stuk tijdig in handen te krijgen. We ontvingen het eerst Vrijdagavond.

We plaatsen het alsnog om volledigheidswille.

„Aangezien de begrooting reeds binnen enkele dagen in openbare behandeling moet komen, wenschten de Afdeelingen zich hier tot eenige korte opmerkingen te bepalen en blijven punten onbesproken, die anders hierin eene bespreking zouden hebben gevonden.

Volgens de Memorie van Antwoord moet het streven tot bezuiniging blijken uit het feit dat voor 1923 ruim f 94000.— lager geraamd is dan voor 1922; doch de opmerking moet gemaakt worden, dat vrijwel alle nieuwe werken van de begrooting zijn afgevoerd en in de Nota van Wijzigingen weer nieuwe credieten worden aangevraagd.

Daar de Afdeelingen inzage van de rapporten van den Heer Elhorst toch wenschelijk achtten, werd alsnog overlegging daarvan verzocht, al mochten ze naar het oordeel van het Bestuur van dien aard zijn dat kennisneming van den inhoud daarvan voor den Raad niet van belang zal zijn.

In de onlangs in den Raad behandelde verlofsregeling is de bepaling opgenomen, dat ambtenaren met verlof wegens ziekte buiten Amerika doorgebracht slechts met vergunning van den Minister van Koloniën een openbare of particulieren betrekking mogen aannemen. En naar verluidt, is zeer onlangs met uitbreidende toepassing van het aan die bepaling ten grondslag liggend beginsel een ambtenaar wien op grond van tien jaar onafgebroken dienst een jaar verlof was verleend, niet aangewezen voor een ambt waartoe hij was voorgedragen, omdat de betrokken persoon zich ook gedurende dezen verlofstijd rust moet gunnen.

Waar aan den eenen kant zoo op den gezondheidstoestand van ambtenaren wordt gelet, doet het aan den anderen kant vreemd aan, dat de heer Elhorst, die een door hem bij de politie in zijn vaderland bekleede betrekking om gezondheidsreden met pensioen verlaat, naar deze kolonie gezonden wordt om hier een functie bij de politie uit te oefenen en dit te meer, daar er eigenaardige geruchten zijn opgedoken omtrent de voorgeschiedenis van dit aftreden om gezondheidsredenen en de zaak in den Amsterdamschen gemeenteraad ter sprake is gebracht.

Bij de bespreking omtrent den Openbaren Gezondheidsdienst werd de opmerking gemaakt, dat de Gezondheidscommissie al geruimen tijd geen vergadering schijnt te houden.

Betreffende het ontslag van den heer Henriquez gaven verschillende leden als hunne meening te kennen, dat waar de heer Henriquez te voren niet over deze zaak is gehoord een langer termijn dan van ongeveer 6 weken in acht had moeten worden genomen.

De afdeelingen spraken hare verwondering uit over de mededeeling in de Memorie van Antwoord: „Daarna verzocht hij (de heer Van der Breggen) de 30n. December, zonder dat intusschen iets bijzonders was voorgevallen, ontslag met ingang van 1 Januari 1922" daar er blijkens de gouvernements-missive van den 24n. April 1922 No. 1405 en de door den heer Van der Breggen aan den Raad ingediende stukken wel iets bijzonders schijnt te zijn voorgevallen.

Het is te voorbarig nu al een civielingenieur te laten uitkomen omdat wanneer eenmaal zal zijn vastgesteld waar een voldoende hoeveelheid water van deugdelijke samenstelling voor Willemstad te verkrijgen is het Departement van Openbare Werken wel een ontwerpen zal krijgen, o. a. filterbassins en een watertoren, verder het berekenen en leggen van buisleidingen eventueel het berekenen van een stuwdam. Als het zoover is, meenen de afdeelingen, is het tijd genoeg om naar een bekwaam vakkundige uit te zien en inmiddels spaart de koloniale kas duizenden uit.

Verder staat in de Memorie van Antwoord te lezen: „In studie zal genomen moeten worden: de herstelling van de kaden, de verbinding van de stad en de Overzijde. De koloniale kas zou er zeker niet bij gebaat zijn, wanneer deze werken door amateurs werden opgezet en uitgevoerd."

Gaarne zag men dat het Bestuur zich hieromtrent nader verklaarde.

De afdeelingen hebben nimmer gevraagd om iemand zonder eenige technische kennis als Directeur van Openbare Werken aan te stellen; het ging, het zij hier herhaald, over het laten uitkomen van iemand met academische of daarmee gelijk te stellen opleiding.

Het militair hospitaal, de Hendrikschool en de Quarantaine etablissementen aan de Caracasbaai zijn door nu wijlen den heer Antoine Martis, een Curaçaonaar zonder academische opleiding, gebouwd.

Het architectonisch schoon en de historische waarde van het bedoelde stukje fortmuur tegenover de Club de Gezelligheid zijn zoo niet zuiver denkbeeldig, dan ten minste miniem. Wordt dat stukje fortmuur nu verwijderd dan wordt onze stad verrijkt met een ruim en gunstig gelegen plein en dit draagt zeker bij tot verhooging van het stadsschoon. Het geheel zal daardoor in geen enkel opzicht lijden.

Te bepalen, dat het autoverkeer slechts van één richting door de poort mag plaats hebben is bezwaarlijk voor het autoverkeer en (vrijwel) onmogelijk voor de autobus, die voor het gouvernementshuis komt keeren en niet door de lage poort van het postkantoor kan.

En buitendien wordt laatstgenoemde poort des avonds gesloten. Dan kunnen de auto's óf niet meer in óf niet meer uitrijden.

De voorgestelde slooping komt niet alleen de passage door de poort ten goede, maar is ook noodzakelijk met hei oog op de stationneerende motorrijtuigen en de menschenmenigte, bij den voet van de brug, die dikwijls opengaat en lang openblijft. Het verkeer *is* daar reeds gevaarlijk.

Met nadruk en beslistheid wijzen de afdeelingen echter de qualificatie „vandalisme" af. Het sloopen van zoo'n sta-in-den-weg kan niet met dien naam worden bestempeld. Of was het wellicht ook vandalisme toen het toenmalig bestuur de wallen liet slechten, die het tegenwoordige Wilhelminaplein met de De Ruyterkade verbonden? En zijn ook in Holland geen wallen geslecht, die in den weg stonden?

Dat het geen vandalisme is aan die muren te komen, moge verder blijken uit het feit, dat onder het Bestuur van Gouverneur de Jong van Beek en Donk een gedeelte van den bovensten rand van den fortmuur in de buurt, waar de kanonnen zijn opgesteld, is afgebroken en later een boog bij den ingang van het Riffort is omvergehaald.

Artikelen.

Ad art. 23. Naar aanleiding van het hier medegedeelde verzocht men te mogen weten wanneer de hier bedoelde opleiding van politieagenten een aanvang heeft genomen en op welke wijze die geschiedt.

Ad, art. 62b. Men merkte op, dat hoeveel wissels ook het Gouvernement, de K. W. I. Maildienst, de Curaçaosche Petroleum Maatschappij en de Mijnmaatschappij Curaçao op de markt brengen, het disconto, zoolang de uitvoer van zilver uit Nederland vrij is, niet veel meer zal zijn dan de onkosten aan dien uitvoer verbonden, welke onkosten nu ruim ½ % bedragen zullen.

Ad art. 71. In verband met de onlangs ten deze gevallen beslissing dient het hier aangevraagde bedrag wijziging te ondergaan.

Ad art. 153. Naar aanleiding van de laatste alinea van de Memorie van Antwoord merkte men op, dat de nu ontbonden salariscommissie de ambtenaren reeds in de gelegenheid heeft gesteld hun wenschen kenbaar te maken en het sinds ingetrokken ontwerp-Helfrich op de voorstellen der salariscommissie was gebouwd. Onder deze omstandigheden is naar de meening der afdeelingen het wederom hooreu der ambtenaren tijdroovend en onnoodig.

Ad Nota van Wijziging art. 131c. bis.

Men had bezwaren tegen het overbrengen van de gouvernementssmederij naar bedoeld terrein bij de Van den Brandhofbrug, een der weinige kaden toch, die het Gouvernement heeft en gelegen in de kom der gemeente. In het centrum der stad krijgt men dan alle rumoer en drukte aan een zoodanige inrichting verbonden.

Ten slotte werd de aandacht van het Bestuur gevestigd op de onwelriekende geuren, die het Oostelijk gedeelte van het Waaigat verspreidt en werd gevraagd of dit deel niet gedempt zou kunnen worden.

In het vertrouwen. dat het Bestuur de gedane opmerkingen en gestelde vragen vóór of bij de openbare behandeling wel zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n. Mei 1922.

De Rapporteurs,
S. M. L. MADURO.
CHARLES ELLIS.

Uit het Vaticaan.

De Kerk en de Naties.

Het Pausdom en de Volkenbond.

In de „Revue des Deux Mondes" publiceert de bekende publicist Georges Goyan een tweetal artikelen, getiteld: „Aan den horizon van het Vaticaan", waarin hij, naar aanleiding van, het overlijden van Paus Benedictus XV, een zeer belangwekkend beeld geeft van de positie, welke de Kerk sinds en door den oorlog, onder de naties inneemt.

De schrijver schetst eerst den toestand, waarin de wereld bij het begin van Benedictus' Pontificaat verkeerde: overal duisternis en droef oorlogsgeweld zonder bijna een enkelen lichtstraal. Al hadden dan duizenden eenlingen in de kanonnen en angsten van de eerste oorlogsjaren den weg naar de kerk teruggevonden, de regeeringen schenen meer dan ooit vijandig te staan tegenover de Kerk; en zelfs zij, die vroeger steeds voor haar eerbied voor den godsdienst betuigd hadden, toonden nu door daden: vergrijpen tegen de bedienaren van den godsdienst, dat die woorden zuiver woorden waren, waaraan geen realiteit beantwoordde.

Het hart van den H. Vader op het Vaticaan was van droefheid verscheurd. Maar die droefheid gaat Goyan voort, was niet verlammend of ontvruchtbaar. Encyclieken en toespraken toonden Hem als een Paus van actief medelijden; een Paus, die niet klaagt dan om de menschelijke ellende te betreuren; een Paus, die er naar streeft een geneesmiddel toe te dienen, wonden te verbinden, tegen de ramp te strijden.

Zoo vermenigvuldigden zich zijn stappen ten gunste van krijgsgevangenen en oorlogsinvalieden, voor de ter dood veroordeelden en voor de burgelijke gedeporteerden; voor de uitgeteerde kinderen in Midden-Europa en voor de hongerlijdenden in Rusland. En al trotseerde de verwoedheid der menschelijke hartstochten den elan van zijn goeden wil, de geheele wereld had de liefde van den Vader gevoeld, zoodat in 1920 de „Ere Nouvelle", het doctrinaire orgaan van het jonge Fransche radicalisme, met verholen spijt moest constateeren: „De Paus is de ware overwinnaar in den oorlog."

En een anarchistisch publicist Charles Malato moest erkennen: „Vijftien jaar geleden scheen het Vaticaan niet lang meer te zullen standhouden. Maar uit den titanischen strijd, die van Europa een groote bloed- en puinhoop gemaakt, menschen bij millioenen en rijkdommen bij milliarden verslonden heeft, rijst nu één overwinnaar op: het Vaticaan!"

Die overwinning der Katholieke kerk komt wellicht het meest tot uiting in het feit, dat terwijl bij de kroning van Benedictus XV slechts enkele vertegenwoordigers van vreemde regeeringen aanwezig waren, de kroning van Pius XI een schitterende schaar van gezanten uit bijna alle landen der wereld gezien heeft. Onder het Pontificaat van Benedictus XV zijn bijna alle regeeringen naar het Vaticaan gekomen, aangetrokken door de macht, welke dit centrum der christenheid uitoefende.

Goyan bespreekt dan 't feit, dat het Pausdom niet ter vredesconferentie vertegenwoordigd was, en nu nog geen plaats heeft in den volkenbond. Hij zegt daarover:

Als hoogste punt van het oude chrfstendom, zou het Pausdom in zeker opzicht een soort vaderschap over den jongen volkenbond op zich kunnen opeischen; men zou zelfs kunnen zeggen, dat het de peter is, wijl het woord Societas civitatum reeds in 1888 in een brief van Brazilië voorkomt.

Maar diezelfde naties, die individueel zooveel haast toonden om zich bij Benedictus XV te doen vertegenwoordigen, hebben tot dusverre nog geen groot verlangen getoond, dat bij haar gemeenschappelijke rendez-vous ook de Paus zou vertegenwoordigd zijn; en het Pausdom heeft van zijn kant ook nooit uitdrukkelijk doen weten, welke plaats het te midden van haar wilde innemen.

Echter heeft Benedictus XV, enkele weken voor Zijn dood, de hulde van den volkenbond ontvangen; het was tot den man van barmhartigheid dat deze hulde ging, tot den man, die gedreven door de liefde van Christus den 5den Augustus 1921 tot alle menschen een oproep ten gunste van do hongerlijdenden in Rusland richtte; een oproep zoo dringend en welsprekend, dat de geheele wereld er door ontroerd werd.

De volkenbond heeft in den tekst zelf van de resolutie, welke zij voor den strijd tegen den honger aannam, de uitdrukking van „Zijn diepe en eerbiedige hulde" voor Paus Benedictus XV en Zijn diepsten dank voor het „edelmoedig initiatief" des Pausen neergelegd. En hij droeg den voorzitter op een copie van deze resoluties aan Benedictus XV over te brengen.

Ditmaal hadden de opwerpingen van diplomatieken aard, waar achter zich menig voorbehoud ten opzichte van het Pausdom verschool, het afgelegd; zij moesten capituleeren. Men zou zich geschaamd hebben den Paus, nu Hij met een smartelijken aandrang aan de

poort van het menschelijk hart klopte, te chicaneeren over het speciale karakter van zijn souvereiteit.

Zoo was Benedictus XV. op het oogenblik, dat Hij in het graf neerdaalde, de tolk van den volkenbond geworden, een tolk, van wien die bond den geest van menschlievendheid waardeerde: het was een onvermijdelijk begin van de betrekkingen, die wellicht eens minder ver en meer vruchtbaar zullen worden.

Berichten uit de Kolonie.

Opening van den K. Raad.

Op den tweeden Dinsdag van Mei werd met de gebruikelijke plechtigheid het nieuwe zittingjaar 1922-1923 van den Kolonialen Raad door Z. Exc. Mr. N. J. L. BRANTJES, Gouverneur van Curaçao geopend.

Inspectiereis.

Dinsdag a.s. zal Z. Exc. de Gouverneur zich naar Bonaire begeven tot het houden van inspectie. Ook Mevr. BRANTJES-SCHRETLEN maakt de reis mee.

Z. Exc. zal vergezeld zijn behalve van zijn militairen Adjudant Luitenant VAN EIJCK VAN VOORTHUIZEN, van den Heeren PRAKKEN en BERGMANN, respectievelijk Adm. v. financien en Directeur van den O. G.

Goede reis.

Met de Spaansche boot *Buenos Aires* vertrekt Dinsdag a.s. de Zeereerw. Pater Fr. HENDRIKS, Pastoor van Montagne met verlof naar Nederland, ZZEW. maakt de reis over Spanje.

***

Met de *Venezuela* vertrekt Donderdag a.s. de hooggeachte Dr. FERGUSON en familie. Gedurende de laatste dagen van zijn verblijf had de gevierde medicus van verschillende kanten souvenirs in ontvangst te nemen en bewijzen van hoogachting en dankbaarheid.

Het ga Z.Ed. en zijn geachte Familie goed in Nederland, zijn naam zal blijven voortleven onder ons.

President Gomez.

Het Venezolaansch Congres te Caracas vergaderd heeft 3 Mei ll. met algemeene stemmen Gral. JUAN VICENTE GOMEZ gekozen tot President van de Republiek der Vereenigde Staten van Venezuela voor den duur van 7 jaren. Het moge onze goede buur en trouwe vriendin, Venezuela, goed gaan onder dezen nieuwen President, die zich een goed vriend toonde van Curaçao en Nederland.

Als H. M. *Zeeland* van den zomer naar de West Indische wateren komt, laat Nederland dan een officieele Missie sturen om den nieuwen President te complimenteeren ook namens ons, en de dankbare vreugde over te brengen van Nederland over de goede vriendschap Curaçao steeds bewezen.

De West-Indische Gids.

Het Aprilnummer opent met *Twee Rooftochten met tragischen Afloop* door C. K. Kesler, Oud-Gouverneur Staal vertelt vervolgens *Het voorspel der installatie van den posthouder bij de Aucaners*, Dr. B. de Gaay-Fortman haalt *Nog een Staatsrechtelijke kwestie* op, B. J. Kluvers beschrijft *Een wegtracé door het moeras naar Coronie*, terwijl W. D. H. Baron van Asbeck besluit met *Negers en onderwijs in Ver. St. van Amerika.*

Machinale Werktuigen.

In dank ontvangen van den Heer J. W. TH. DAAL een menigte reclamebrochures van de machinale werktuigen der Amerikaansche STOVER MANUFACTURING & ENGINE COMPANY.

Juist iets voor hier.

De Militaire Kapel.

De jonge Kapelmeester is zijn Kapel graag meester, en heeft daarom het voetstuk met Koninginnebuste in de Wilhelminakiosk wat naar achteren laten schuiven, zoodat de muziekanten meer naar voren kunnen komen onder onmiddelijk bereik van oog en stok van den dirigent.

Een goede maatregel. Papa BOSKALJON, lang en slank, kon over het beeld heen zien, maar BOSKALJON, de Jonge, kan dat niet. Hij zocht en vond een goede oplossing voor deze moeilijkheid.

Zondag kwam hij uit met drie nieuwe stukken.

Naaischool.

De Eerw. Zusters van Sta Rosa hebben een naaischool geopend, na schooltijd, voor oudere meisjes die de school al verlieten en voor volwassenen. Meer dan zeventig gaven zich op, maar er was, helaas, slechts plaats voor veertig. Praktische opvoedkunde! Bravo en veel succes!

Een mooi resultaat

Naar wij vernemen is door ons kleine garnizoen — slechts een compagnie en eenig burgerpersoneel van het militair hospitaal — binnen enkele dagen een bedrag van fl 1010,25 ingezameld voor de Russische kinderen.

Bijna niemand heeft zich aan deze menschlievende actie onttrokken en zelfs eenige kinderen van onderofficieren offerden een deel van hun spaarpot.

Een goed voorbeeld dat tot navolging wekt.

Candidaatverkiezing.

Voor de vacature-WINKEL is als eerste candidaat gekozen de Heer H. PERRET-GENTIL en als tweede de heer J. W. J. VAN DER LINDEN SCHOTBORGH.

De Witte Vloot.

De Engelsche *Fruit Company* heeft ook in Venezuela en Colombia bananenvelden aangelegd. De eerste verschepingen kunnen spoedig worden tegemoet gezien. De Maatschappij is al doende om hier op Curaçao terrein te zoeken voor het plaatsen van tanks ter bunkering harer schepen. Onze haven zal ook hierdoor haar schepenaantal zien toenemen.

Poeslief.

Voorzichtig met de katten.

Een hondenlik is niet altijd zonder gevaar voor besmetting met een of andere ziekte, maar katten zijn zeer zeker gevaarlijk. Hun zacht gehemelte en ruwe tong vormen een gunstige haard voor alle mogelijke bacteriën. Ten tijde, dat er een of andere besmettelijke ziekte heerscht, zij men voorzichtig met de huisdieren. Laat kinderen dan vooral niet met katten spelen, want dan zijn ze voor de poes.

Pensioen bijzonder onderwijs.

De Staten hebben verslag uitgebracht over het ontwerp betreffende de pensionneering van bijzonder onderwijzers. In het algemeen gaan zij met dit ontwerp accoord.

De Surinamer.

De verhouding der West-Indische Koloniën tot het Moederland.

Binnen eenige dagen zal een commissie worden ingesteld tot herziening van de Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao, op den grondslag der Grondwetsherziening en tot voorbereiding der financieele scheiding tusschen het moederland en de kolonië.

H. C. Horn Linie-Indië.

De *H. C. Horn Linie* te Flensburg, welke een geregelden maandelijkschen dienst onderhoudt tusschen Hamburg, Antwerpen en West-Indië heeft het plan opgevat, bij voldoende aanbod van lading in 't vervolg ook de haven van Rotterdam aan te doen. In 't bijzonder zullen in de West de volgende havens worden aangeloopen: Santo Domingo, Haiti, *Curaçao. (Nederl.-West-Indische eilanden)*, Venezuela en Columbia. De eerste afvaarten hebben plaats gehad vanaf Hamburg op 11 April met het Waldtraut Horn. op 11 Mei met het S. Irmgard Horn en op 11 Juni met het s. Ingrid Horn. vanaf Antwerpen 4 dagen later. Goederen worden op doorcognossement aangenomen naar: Santo Domingo-City, Sanchez. Puerto Plata, Cap Hait. Gonaives, St. Marc. Port au Prince. Aux Cayes, Jacmel, La Guayra. Puerto Cabello. *Curaçao*, Maracaibo, Puerto Colombia (Baranquilla) Cartagena.

De firma Kuyper, Van Dam & Smeer te Rotterdam is door bovengenoemde stoomvaartmaatschappij aangesteld als haar vertegenwoordigster voor Nederland.

Raad voor de scheepvaart.

De Raad voor de Scheepvaart stelde 11 April een onderzoek in naar de oorzaak van den brand, onistaan aan boord van het s.s. *„Venezuela"* van de Kon. Ned. Stoomboot Maatschappij op 2 Maart j.l. op reis van Christobal naar Puerto Columbia. De gezagvoerder als getuige gehoord, verklaarde dat hij des morgens om even over vier is gewekt door den eersten machinist. Deze deelde mede, dat er brand was vermoedelijk tusschen de generatorkamer en de vleeschkamer, gelegen aan stuurboordzijde van het achterschip. Men was toen reeds aan het blusschingswerk begonnen. Er werden schotten weggebroken. Ook liet getuige alle hutten van de tweede klasse aan stuurboordzijde open maken en de passagiers verwijderen. Aan bakboordzijde waren alle hutten open, behalve een waar twee meisjes sliepen. Deze hut is niet opengemaakt, omdat die ver van den brand af en de meisjes vermoedelijk zeeziek waren. Later heeft getuige daar koolmonoxyde geroken. Bij een nieuwe inspectie bleek, dat het dek bij deze tweede klasse hutten steeds warmer werd.

Op een desbetreffende vraag verklaart de gezagvoerder dat de stroom in de generatorkamer was afgekoppeld. De hofmeester heeft om half negen getracht de meisjes, die 18 en 13 jaar waren, te wekken. De deur van de hut was van binnen gesloten. De deur is open gemaakt en de meisjes lagen in haar kooi alsof ze sliepen. De dokter is geroepen maar ze bleken overleden.

De oorzaak van den brand is niet met zekerheid vast te stellen. Men vermoedt, kortsluiting. De isolatie in de kamer bestond uit beukenhoutskool. Dit houtskool is gaan gloeien en daardoor is de koolmonoxyde ontstaan.

De middags om half drie was men het vuur meester.

Het onderzoek werd gesloten, nadat nog enkele getuigen waren gehoord.

De raad zal later uitspraak doen.

(Maasbode)

Regen.

Dat mag wel met een krijtje aan den balk!

Gistermorgen werden we blijde verrast door een zachten, malschen regen, welke een paar uur aanhield.

Onze straten en wegen zijn stofvrij, de velden worden weer overdekt met jong groen; de schapen en geiten springen op van vreugde. Na de vette maanden van volop, stonden de magere van te weinig hun te wachten. Maar nu kunnen ze over een paar dagen weer grasduinen naar hartelust.

De economische toestand van Suriname in 1921.

Onder dezen titel bracht de Vereeniging voor Handel en Nijverheid in Suriname een Verslag uit dat we ook in dank ontvingen, maar volgens welk verslag onze zusterkolonie er allertreurigst aan toe blijkt te zijn, zonder veel hoop op een betere toekomst.

Berg Plantersrust.

De helling van *Plantersrust* is vol kuilen en gaten, de opgebrachte aarde is tot poeder vergaan; rijtuigen, auto's en trucks kunnen er slechts met moeite passeeren. Een kleine reparatie kan grooter wegbederf voorkomen.

Red „D."

Er zijn nieuwe booten geprojecteerd voor deze lijn, in hetzelfde type als de reeds hier dienstdoende, maar dan van grooter afmeting. De nieuwe booten zullen meten van 6000 tot 7000 ton, meer dan het dubbele der *Caracas*, de grootste der tegenwoordige vloot.

Nieuwe Landraad.

Bij de verkiezing op Aruba Maandag ll. kwam de heer EMAN Jr. uit de bus.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Op 2 Mei j. l. hield de Groep Antillen van het A. N. V. een gezellige bijeenkomst, waarbij ook de dames der leden waren genoodigd.

Na een drukke bespreking in hoogst aangenamen toon besloot de vergadering dit jaar de verjaardag van H. M. de Koningin te vieren met een gecostumeerd bal.

Ter uitvoering van dit plan werd een Commissie van zeven leden benoemd, te weten de dames: Mevrouw Eybers, Mevrouw Menkman en Mevrouw van Roggen, en de heeren J. H. Capriles, P. R. Kupp, J. W. L. v. d. Linde Schotborgh en J. de Vries.

Toegelaten zullen worden: Nationale Costuums (Nederland en Overzeesche gebieden) historische costuums, en costuums, die hier buiten vallen, maar zich onderscheiden door smaak of geestigheid.

In elke afdeeling wordt een prijs toegekend, terwijl ook een prijs wordt toegekend, voor de mooist gekleede groep.

Secretaris der Commissie is de Heer J. de Vries.

Officieele berichten.

Hierbij wordt bekend gemaakt, dat het twintigste Amerikaansche-congres thans zal plaats hebben van 20—30 Augustus a.s. te Rio de Janeiro.

De onderwijzer 4e klasse A. E. Goilo is eervol ontheven van zijn werkzaamstelling aan de Julianaschool op Aruba, en werkzaam gesteld aan de Emmaschool op Curaçao.

De onderwijzeres 4e klasse Mej. M. O. Oduber is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Julianaschool op Aruba.

De infanterist F. H. W. Hoefnagel is op zijn verzoek eervol ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den kommies 1ste klasse J. St. J. Ossenkop is tot herstel van gezondheid acht dagen verlof verleend.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2den rang B. A. Gijlswijk, thans met verlof te Newcastle, Natal, is om gewichtige redenen, negen maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den 2e commies ter Gouvernements-Secretarie Jac. F. Haayen is op grond van tienjarigen onafgebroken dienst in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse H. Marcelis is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Posterijen.

Onafgehaald en onbestelbaar bevonden brieven:

Vorigeweek.

Aangeteekende stukken: Denisia Jacobs, Casimir, T. J. G. Derks, W. Zelle, Herm. Strack, Docter Derks, Docteur Derks.

Gewone stukken: Emilia Pieter, Clarita Hermo, Francisco Crespo, Antonio Griera, Alphonse P. Camuzuli, Antonio Griera Bardia, Jane Wilson, Narcisa Martinez, Aramis Luzardo, W. N. Podd, Hermanos Marache, Simon Henriquez, Aramiz Lunardo, E. R. Price Rafal Silec, W. J. Bloomfield, Frans N. Barnie, Luisa J. de Margregor, Mila Alders, T. A. Liefrinck, Isabel Morato de Gonzales, América Trading Co, Christiaan Adamson. Antonio Griera, Antonio Griera, Señoritas Riedel, Mariano Peria, A. Griera Bardia, José Vilas, Domingo Osorio, José Vives, Dr. N. H. Kluitman, W. J. Bloomfield, W. J. Bloomfield, P. L. Daal. Miguel V. Lluch, Lous Veronie, Porfilio Croes, J. Dinse, Mrs. Godden, Cornelio Visser, A. Edwall, Margarita Pinedo, Abiguel Zuletta, Beteie Request.

De Bioscoop.

Prof. Kohnstamm, hoogleeraar te Rotterdam, heeft ons hart gestolen. Hij heeft — in onze kringen had men dat eigenlijk al lang eerder moeten doen — op wetenschappelijke gronden de bioscoop zoo vernietigend veroordeeld, als tenminste in ons land, nog niet is geschied.

Op de afdeeling Rotterdam der vereeniging tot bevordering van het onderwijs in kinderverzorging en opvoeding betoogde hij, dat het sensationeele niet iets bijkomstigs maar inhaerent is aan het karakter van de bioscoop. De instructieve waarde van de bioscoop geeft in het gunstigste geval wat encyclopedische kennis, wat volgens den hoogleeraar, doet vragen of het dan wel zoo noodig is, de kinderen van alle markten thuis te maken. Alleen de roman-bioscoop heeft eenige waarde, als het beeld tenminste niet de ongunstige eigenschappen van prikkellectuur heeft. Ten slotte noemde prof Kohnstamm de bioscoop een der ergste uitwassen van het kapitalisme, want alleen om zooveel mogelijk winst te behalen, verspreiden bioscoop exploitanten het gif „en wel in zoo groote mate, dat de overheid allang maatregelen zou hebben genomen als het een materieel inplaats van een geestelijk bederf was". Scherp maar goed gezegd!

Evenals dit: de bioscoop profiteert van de verveling. De jongelui van heden weten na voleindiging van hun dagtaak geen raad met hun vrije uren; leert men hun dat zij juist door inspanning, die past bij hun aard en hen in aanraking brengt met de grootste en edelste geestelijke goederen genot kunnen vinden, dan zullen zij den smaak in bioscoopgenoegen vanzelf wel verliezen.

Het is jammer, dat wij dit zelf niet eerder en met nog andere argumenten hebben betoogd!

De N. E.

BUITENLAND.

Gemoedsstemming der Sovjet-heerschers.

Er zijn daarvoor talrijke aanwijzingen, die ik in drie categorieën splits:

1e. uitlatingen in redevoeringen en rapporten;

2e. militaire toebereidselen en mededeelingen aan een verbonden macht;

3e de toenemende revolutionnaire actie over de geheele wereld.

Ten aanzien van de eerste categorie: uitlatingen in redevoeringen en rapporten, moet eigenlijk met de rapporten worden begonnen, want deze vormen den ondergrond van hetgeen in redevoeringen der Sovjetmachthebbers werd gezegd. Het is voldoende bekend, dat Sovjet-Rusland over geheel Europa zijne agenten en revolutionaire propagandisten heeft. Deze staan onder de leiding van Centrale bureaux, en het Centraal bureau voor Joego-Slavië, Roemenië, Tsecho-Slowakije, Polen en de Baltische landen is gevestigd te Minsk. Dit bureau verzamelde nog niet lang geleden de ingekomen rapporten in een memorie, welke het overlegde aan het Centraal Uitvoerend Comité te Moskou; en in deze Memorie wordt o. m. het volgende gezegd (ik verkort de vrij uitvoerige omschrijvingen):

Wegens zijn bijna uitsluitende plattelandschbevolking kon Roemenië onmogelijk een revolutiehaard worden. Daarentegen zou het een haard kunnen worden van heftig irredentisme, want de inwoners van Transsylvanië en Bessarabië, welke bij den Roemeenschen staat werden ondergebracht, grijpen iedere gelegenheid aan om zich aan diens juk te ontworstelen. *Deze bevolkingen zijn vrij toegangkelijk voor onze invloeden en worden spoedig genoeg doordrongen van onze denkbeelden.*

Ofschoon in Polen de toestand gelijksoortig schijnt, is hij in werkelijkheid geheel anders, daar de regeering hier niet louter op de plattelandsbevolking kan steunen. De economische toestand van het land is wanhopig en zou alleen gered kunnen worden door de eendrachtige samenwerking aller klassen. Daartoe zal het in Polen echter nooit komen. Vandaar dat er steeds een omwenteling dreigt. Onder de arbeiders winnen onze „Communistische kernen” steeds meer in aanhang.

In Tsecho-Slowakije staan onze kansen slecht wegens den gunstigen economischen toestand.

In het achterlijke Joego-Slavië, een land met patriarchale zeden, bestaat er geen kans op revolutie. Maar wij zouden kunnen profiteeren van twisten met Bulgarije of Griekenland.

In de Baltische Staten is de toestand onveranderd. Men vreest daar niets zoo erg als een Bolsjewistisch offensief, dat hen zou moeten bereiken, alvorens zich meer westelijk te kunnen ontwikkelen.

Tot zoover de rapporten.

Wie ze aandachtig leest, vindt er de verklaring in voor het feit, dat Tsjitsjerin zich eerst tot Polen wendt: daar heeft het Bolsjewisme den meesten steun, dat is de politieke reden; Polen kan ook van uit de, goed van leeftocht en voorraden voorziene, Baltische kuststaten gemakkelijk worden aangevallen door het Roode Leger, dat is de militaire reden.

Anderzijds leeren de rapporten, dat de Sovjets niets hebben te verwachten van de revolutionaire propaganda in de landbouwstaten „met patriarchale zeden” en het welvarende Tsecho Slowakije, en deze wetenschap moet hun verlangen naar andere dan zuiver propagandistische middelen wel versterkt hebben. Inderdaad spreekt dit zich dan ook in de redevoeringen der Bolsjewistische kopstokken uit.

Reeds in het begin van Maart ll. sprak niemand minder dan de „Bolsjewistische Paus”, Lenin, op een Congres van metaalbewerkers. Daar verklaarde hij, dat Sovjet-Rusland van den beginne af had gezegd in te zullen gaan op de conferentie van Genua. Maar niemand kon nog zeggen, of die conferentie wel zou plaats hebben. Welnu, zei Lenin aan het slot zijner redevoering, zich beroepend op een woord van Trotzky: *„iederen rooden soldaat moet duidelijk worden gemaakt, dat uitstel van Genua oorlogsgevaar beteekent”.*

Trotzky had er nog bijgevoegd: *ieder roode soldaat zal weten wat de macht der wapenen beteekent, welke tot nu toe elken klassenstrijd beslecht heeft.*

Den 12en Maart verklaarde Trotzky in de vergadering van den Moskouschen Sovjet:

De komende maanden zullen voor ons maanden van nieuwe zware beproevingen zijn. Aan den Westelijken en Zuid-Westelijken hemel pakken zich donkere wolken samen. Witte garden bereiden zich voor op een nieuwen aanval op Sowjet-Rusland en gelijktijdig met een vredelievende conferentie is een gewapende interventie in de maak.

Allang voor dien tijd luidde het slot eener legerorde van Trotzky aan het roode leger:

Bereidt u voor op den strijd! Bereidt u voor op de overwinning!

Reeds in Januari van dit jaar publiceerde Karl Radek een artikel over de „nieuwe étape” der Bolsjewistische politiek, en daarin heette het:

Gebeurtenissen als de Kapp-putsch in het voorjaar van 1920 en de overwinningen van Sovjet-Rusland over Polen, leenden er zich toe de ontwikkeling (naar de Wereldrevolutie. — S. U.) in een veel sneller tempo te brengen. *Zulke gebeurtenissen zijn thans mogelijk, omdat de geheele toestand in Midden Europa een vulkaan gelijkt* en omdat Sovjet-Rusland op den grondslag zijner nieuwe economische politiek als machtsfactor sterker zal worden.

Deze uitlatingen van Bolsjewistische kopstukken toonen wel aan dat de Sovjet-heerschers op conflicten rekenen in het voorjaar.

Een onverstandige politiek bewijst hun den dienst van het verschaffen van doorslaande redenen om de naburlanden aan te vallen.

***

Aan de stormteekenen in woorden beantwoorden de stormteekenen der toebereidselen. Over den aankoop van oorlogsmateriaal en de concentratie van troepen aan de Poolsche grenzen heb ik in een der vorige overzichten reeds het een en ander gezegd.

Thans wordt gemeld, dat de Sovjets, die bezig schijnen den Roemeenschen goudschat en het goud der Russische kloosters te gebruiken, druk doende zijn met het herstel en de uitbreiding der .... Russische vloot.

Te Stockholm o.a. zijn allerlei middelen voor den zeeoorlog gekocht onderzeeërs, mijnen en dergelijke benoodigdheden, terwijl met de werkplaatsen Stinnes onderhandeld is over de reparatie van oude Russische schepen. De werven van Stinnes zijn niet alleen bereid, die schepen te repareeren, maar ook om deskundigen en werkvolk naar de voormalige Russische werven te sturen, om de herstellingen aldaar te verrichten.

Toen Stachewski, een vroeger Tsaristisch marine-officier, die opdracht had offertes te vragen, te Moskou is teruggekomen met de verschillende begrootingen en aanbiedingen, die hem waren gedaan, waren de sovjets er met groote overhaasting bij, instructies te verzenden om de aanbiedingen aan te nemen.

De heeren schijnen dus haast te hebben, hetgeen overigens wordt bevestigd door een bericht uit Riga, meldend dat het draadlooze station te Reval een bericht van Tsjitsjerin aan Moestafa Khemal heeft opgevangen, waarin deze kennis geeft, dat Rusland eenige voorwaarden zal stellen voor zijne deelneming aan de conferentie van Genua. (Dit komt overeen met een woord van Lenin in de bovenaangehaalde toespraak, dat men Rusland een proeftijd wilde opleggen doch dat men eens zou zien wie proeftijden had op te leggen en wien proeftijden opgelegd zouden worden).

Een van de eerste der te stellen voorwaarden zou wezen, dat ook de Khemalisten te Genua zouden worden uitgenoodigd. Tsjitsjerin herinnert dan aan de gemeenschappelijke belangen van Moskou en Angora en bezweert Moestafa Khemal zich niet te laten bang maken door de houding der Groote Mogendheden. En dan zegt hij:

Het oogenblik is gekomen om hoog spel te spelen; ons heil is gelegen in de verdeeldheid der Entente-mogendheden. De regeering te Angora kan in dit opzicht onmetelijke diensten bewijzen aan onze zaak, aangezien hare vertegenwoordigers thans officieel ontvangen worden te Parijs en te London, waar zij in de mogelijkheid zijn een actie te ontwikkelen, welke de reeds bestaande scheiding tusschen Frankrijk en Engeland zou bevorderen.

De conferentie over de Naburige Oosten, welke te 21 Maart te Parijs is begonnen zal uitwijzen in hoeverre deze „goede raad” daar zal worden opgevolgd. Er zijn daar niet alleen afgevaardigden van Angora (Joessoef Kemal staat aan hun hoofd) doch ook van Constantinopel (onder leiding van Izzet Pacha). Deze beide delegaties schijnen nu reeds ééne lijn te zullen trekken en beide te eischen:

1e. Turkije zal 'n stand leger onderhouden van 100.000 man en een onbeperkt aantal gendarmen. (Ingevolge het verdrag van Sèvres mag Turkije 35.000 gendarmen en 15.000 man technische troepen handhaven).

2e. De mogendheden zullen geenerlei controle op de Turksche weermacht mogen uitoefenen.

3e. Turkije bouwt een marine. (Het verdrag van Sèvres eischt geheele opheffing der Turksche oorlogsmarine).

4e. De Geallieerden ontruimen Constantinopel, Adrianopel en andere streken, benevens de strook langs de Straten en de Zee van Marmora.

5e. De door de Grieken bezette streken in Klein Azië, met name Smyrna, worden aan Turkije teruggegeven evenals Thracië.

Het meeste verzet tegen deze politiek was van Engeland te verwachten; doch dit land is plotseling bijzonder zwak komen te staan door de publicatie van het telegram van den onderkoning van Engelsch-Indië aan de Britsche regeering, waarin er op aangedrongen wordt, alle Turksche eischen in te willigen, met het oog op den dreigenden toestand in Indië.

***

Deze omstandigheden dienen de Sovjets, nog veel meer echter zullen zij in hun voornemens om de wereldrevolutie te bevorderen met „de macht der wapenen” worden versterkt door den vooruitgang hunner propaganda in Frankrijk en Duitschland en door de ontwikkeling der dingen in wat Radek een vulkaankrater noemde: Centraal Europa, waaromtrent de lezer reeds uitvoerig is ingelicht, en waar het wel eens sneller dan men verwacht zou tot een uitbarsting kon komen.

De Nieuwe Eeuw. SUB UMBRA.

Wat Rusland noodig heeft.

De Tsjecho-Slowaksche regeering heeft tot den Volkenbond een Nota gericht, waarin zij het voorstel doet, dat de bond de taak op zich zal nemen, den terugkeer der uit Rusland gevluchte intellectueelen te organiseeren. Het eenige afdoende middel tot bestrijding van den Russischen hongersnood bestaat, zoo wordt in de toelichting gezegd, in den economischen wederopbouw van Rusland, want deze hongersnood is geen voorbijgaand verschijnsel, maar hij zal zoolang aanhouden, tot Rusland weer op eigen krachten kan leven.

Met dit doel voor oogen moet de landbouw tot zijn grootste voortbrengingscapaciteit worden gebracht; tot men zoover is, moet men hen, die aan het gevaar van verhongering zijn blootgesteld, voeden, opdat zij in staat blijven arbeid te verrichten; men moet hun werktuigen, zaaigoed en vee verschaffen en de onontbeerlijke deskundigen naar Rusland zenden, om de werkplaatsen, fabrieken en spoorwegen aan den gang te brengen.

De Tsjecho-Slowaksche regeering, aldus wordt verder gezegd, is echter overtuigd, dat het onmogelijk is, een voldoend aantal buitenlandsche vaklieden te vinden, want slechts weinigen onder de huidige omstandigheden zullen kunnen besluiten, in Rusland te gaan werken. In de allereerste plaats moet dus een beroep worden gedaan op de Russische deskundigen zelf; waar echter de kringen der intellectueelen door den langen burgeroorlog en den hongersnood schrikbarend zijn ingekrompen, moet men zich wel tot de naar het buitenland gevluchte Russen wenden, om hen te betrekken in en te doen deelnemen aan den economischen opbouw van hun vaderland. In Europa bevinden zich niet minder dan 10.000 Russische studenten; alleen Tsjecho-Slowakije heeft tot 'dusverre vijfduizend Russische en Oekraiensche studenten geherbergd, doch de republiek kan de lasten van hun onderhoud niet langer dragen. De beste oplossing ziet de Tsjecho-Slowaksche regeering daarin, dat door een gemeenschappelijke hulpactie dezen studenten een snelle beëindiging hunner wetenschappelijke vorming mogelijk wordt gemaakt. Daarna zou men van de Russische regeering moeten gedaan krijgen, dat hun terugkeer op alle mogelijke wijzen wordt bevorderd, en zij waarborgen erlangen voor hun persoonlijke veiligheid en bewegingsvrijheid, welke noodig is voor een vruchtbaren arbeid.

Trotzky aan 't woord.

Op het partijcongres, dat op 28 Maart te Moskou plaats had, hield Trotzky een rede over de nieuwe economische politiek. Hij zeide dat als Rusland niet als eerste, doch als tweede land was overgegaan tot wereldrevolutie de ontwikkeling op economisch gebied met veel meer overleg en voorzichtigheid zou zijn uitgevoerd dan thans het geval was. De middelbedrijven zouden dan in handen van het privaatkapitaal zijn gelaten. Dit was thans onmogelijk, omdat de fabrieksdirecties en hun aanhangers centra waren van de tegen-revolutie. Onteigening was dus voor zelfverdediging noodzakelijk. Later werd de overgang mogelijk om in de industrie weer exploitatie-contracten af te sluiten. Dit is het gewone verschijnsel wat men bij elke klasse zal opmerken, die overgaat tot sociale revolutie. Eerst stormt zij er op los en bezet allerlei stellingen, maar later, wanneer zij zich rekenschap geeft van de krachtsverhoudingen, verzamelt zij haar aanhang achter zich en trekt zich dan terug. Dit optreden beduidt niet, zeide Trotzky, een wijziging in ons streven, doch slechts in de tactiek. Principieele quaesties zijn thans niet aan de orde. Het is de taak van de partij om een nieuwe generatie op te kweeken en de partij heeft dus naast de verdediging van de nieuwe orden van zaken en van de algemeene politieke richting niets te doen wat zoo belangrijk is, als het komende geslacht van arbeiders en boeren op te leiden in de communistische beginselen.

Vervolgens besprak Trotzky nog eenige vraagpunten van binnenlandsche politiek. Ten slotte kondigde hij aan, dat wanneer de gezamenlijke Europeesche bourgeoisie weer een aanval op de Sovjet-republiek onderneemt het systeem van de oorlogscommissarissen weer zal worden ingevoerd, dat dan nog veel onmeedoogender te werk zal gaan, dan tijdens den burgeroorlog. Dit zal het resultaat zijn van het in den weg staan der Russische economische politiek door de Europeesche bourgeoisie, hoewel wij reeds lang aansturen op een vreedzame samenwerking met de burgerlijke staten, die voor ons noodzakelijk is. De andere landen echter hebben door het ondersteunen van Wranger, Petljura, Savinkow en anderen er toe bijgedragen onze economische politiek onmogelijk te maken en wanneer de bourgeoisie deze houding weer aanneemt, moet de communistische partij volle vrijheid van beweging hebben zonder in eenig opzicht gebonden te zijn. Als onze vijanden uit het feit dat wij wellicht speculanten hebben toe te laten de gevolgtrekking mochten maken, dat Rusland bereid zou zijn ook over te gaan tot de uitbuiting en woeker-politiek, zal het blijken dat zij zich vergissen. Als arbeidersklasse en als regeeringspartij kunnen wij er toe komen speculanten in het [illegible] te laten maar in de politiek en in ons [illegible] leven, kunnen wij hen niet duiden en als een speculant het mocht wagen zich met hulp van zijn buitenlandsche aanhangers tegen ons te keeren, zullen wij ter zelfverdediging weder het schrikbewind moeten hervatten.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 2 der Verordening van 31 October 1901/29 Januari 1902 (P. B. 1902 No. 7), thans luidende:

“Iedere hond moet voorzien zijn van.

1o. Een halsband met metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. Een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van eene door den Ontvanger afgegeven kwitantie, waaruit blijkt, dat de in artikel 1 bedoelde belasting is betaald, van wege het plaatselijk Hoofd van Politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt.”

De penning zal dit belastingjaar den vorm van een schild, en tot opschrift hebben het getal 1922 en het volgnumer, terwijl het woord Curaçao aan de andere zijde voorkomt.

De penningen zijn aan de Hoofdwacht der politie te Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van vijf en twintig cent.

Curaçao den 1n Mei 1922.

De Procureur-generaal.
J. B. GORSIRA.

Aanbesteding.

Bij openbare inschrijving zal worden aanbesteed de levering van 65 paar schoenen ten behoeve van de politie.

De onderteekende inschrijvingsbiljetten moet uiterlijk op Dinsdag, 31 Mei a. s. om twaalf uur 's middags zijn ingeleverd op het Parket van den Procureur-generaal, waar de inschrijvingsbiljetten op gemeld uur geopend zullen worden.

Belanghebbenden kunnen bij de opening persoonlijk of door een gemachtigde tegenwoordig zijn.

Biljetten, die niet onderteekend zijn of waarin sommen of woorden onvoldoende of onduidelijk geschreven zijn kunnen worden geweigerd.

De inschrijvers moeten ten genoegen van den Procureur-generaal twee gegoede borgen stellen tot zekerheid van de richtige nakoming van hunne verbintenissen.

Omtrent de verdere voorwaarden kunnen op het Parket voornoemd nadere inlichtingen worden ingewonnen.

Curaçao, den 4n Mei 1922.

De Procureur-generaal,
2—4 *J. B. GORSIRA.*